

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 319/2018-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti ENERCON CORP., Office 14, First Floor, Trinity House, Victoria, Mahé, Seychely, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v menej ktorej koná advokát JUDr. Michal Mandzák, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obo 1/2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti ENERCON CORP. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. mája 2017 doručená sťažnosť spoločnosti ENERCON CORP., Office 14, First Floor, Trinity House, Victoria, Mahé, Seychely (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou

Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v menej ktorej koná advokát JUDr. Michal Mandzák, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obo 1/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, z jej príloh a evidencie doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) bolo pod sp. zn. 7 Cbi 238/2006 vedené konanie o zaplatenie sumy 9 355 850, 46 € s príslušenstvom, a to na základe žaloby obchodnej spoločnosti HYDREE FINANCIAL SLOVAKIA, s. r. o., Bratislavská 36, Trenčín (ďalej aj „žalobkyňa“), podanej proti obchodnej spoločnosti Slovenská konsolidačná, a. s., Cintorínska 21, Bratislava (ďalej len „žalovaná v 1. rade“), a proti správcovi konkurznej podstaty obchodnej spoločnosti Old Herold Ferm a. s. v konkurze, Bratislavská 36, Trenčín (ďalej len „žalovaný v 2. rade“). Krajský súd rozsudkom sp. zn. 7 Cbi 238/2006 zo 4. júna 2007 zaviazal žalovaných zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobkyni žalovanú sumu. Následne najvyšší súd na základe odvolania žalovaných rozsudkom sp. zn. 6 Obo 169/2007 zo 6. novembra 2008 rozsudok súdu prvej inštancie zo 4. júna 2007 zmenil tak, že žalobu žalobkyne zamietol. Proti označenému rozsudku najvyššieho súdu zo 6. novembra 2008 žalobkyňa podala dovolanie, o ktorom najvyšší súd ako dovolací súd rozhodol uznesením sp. zn. 1 Obdo V 26/2009 z 24. novembra 2011, ktorým dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd ako odvolací súd po vrátení veci dovolacím súdom uznesením sp. zn. 5 Obo 3/2012 z 24. februára 2012 pripustil, aby z konania vystúpila pôvodná žalobkyňa a na jej miesto vstúpila do konania ako žalobkyňa sťažovateľka.

Ústavný súd nálezom sp. zn. IV. ÚS 479/2013 z 25. novembra 2014 na základe sťažnosti žalovanej v 1. rade (okrem iného) zrušil uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 26/2009 z 24. novembra 2011, ako aj uznesenie

najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 5 Obo 3/2012 z 24. februára 2012, na základe ktorého sťažovateľka vstúpila do predmetného konania ako žalobkyňa. Ústavný súd označeným nálezom zároveň vrátil vec na ďalšie konanie najvyššiemu súdu ako dovolaciemu súdu.

Po vrátení veci ústavným súdom najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 ObdoV/5/2015 z 30. novembra 2016 dovolanie žalobkyne (obchodnej spoločnosti HYDREE FINANCIÁL SLOVAKIA, s. r. o.) proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 169/2007 zo 6. novembra 2008 zamietol a (výlučne) v časti výroku o trovách konania označený rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie. Žalobkyňa a sťažovateľka 16. februára 2017 podali ústavnému súdu sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou namietali, že rozsudkom najvyššieho súdu z 30. novembra 2016 došlo k porušeniu ich v sťažnosti označených práv garantovaných ústavou a dohovorom. Uvedenú sťažnosť žalobkyne ústavný súd uznesením sp. zn. III. ÚS 315/2017 z 3. mája 2017 odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Najvyšší súd ako odvolací súd po vrátení veci najvyšším súdom dovolacím súdom (výlučne v časti týkajúcej sa trov konania, pozn.) v napadnutom konaní uznesením sp. zn. 5 Obo 1/2017 z 27. februára 2017 rozhodol, že žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov „*prvoinštančného a odvolacieho konania*“. Proti označenému uzneseniu najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu z 27. februára 2017 žalobkyňa podala dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 ObdoV 10/2017 z 26. októbra 2017 odmietol a žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Na základe uznesenia najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu z 27. februára 2017 prvoinštančný krajský súd uznesením č. k. 7 Cbi 238/2006-704 z 10. januára 2018 (vydaným vyšším súdnym úradníkom, pozn.) v spojení s uznesením č. k. 7 Cbi 238/2006-713 z 12. marca 2018 (vydaným zákonným senátom na základe sťažnosti žalovanej v 1. rade proti časti uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom, pozn.) uložil žalobkyni

povinnosť zaplatiť žalovanej v 1. rade trovy konania v celkovej sume 355 527,32 € a žalovanému v 2. rade trovy konania v celkovej sume 109 776,13 €.

Sťažovateľka v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu v (napadnutom) konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obo 1/2017, pričom svoju sťažnosť odôvodňuje najmä takto:

«... Najvyšší súd Slovenskej republiky ako všeobecný súd nezabezpečil v danej právnej veci taký procesný postup, ktorý by odstránil stav právnej neistoty sťažovateľa...

K odstráneniu stavu právnej neistoty nedošlo ani po tom, čo sa sťažovateľ dožadoval zjednania nápravy, pričom zo stanoviska Najvyššieho súdu SR je zrejmé, že vo veci sťažovateľa nemieni konať. [... Podaním zo dňa 9. 3. 2017 označenom ako „Podnet žalobcu na konanie vo vzťahu k žalovanému“ sťažovateľ žiadal Najvyšší súd SR, aby Najvyšší súd SR v jeho veci konal (t. j. vo vzťahu k časti žaloby smerujúcej k žalovanému 2/). K tomuto podnetu sa vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky podaním zo dňa 13. 3. 2017 označenom ako „Odpoveď na Váš podnet“ tak, že vo veci sťažovateľa nebude konať. Na uvedené stanovisko reagoval sťažovateľ podaním zo dňa 19. 3. 2017 označenom ako „Stanovisko k odpovedi“, na ktoré však už Najvyšší súd SR nereagoval a ďalej vo veci nekoná.]

Všeobecný súd je však povinný konať vo veci sťažovateľa, a to z nasledovných dôvodov:

Pôvodný žalobca sa v civilnom konaní domáhal vo vzťahu k dvom žalovaným náhrady škody a žiadal, aby ich súd zaviazal na peňažné plnenie spoločne a nerozdielne. V tomto smere poznamenávame, že sa jednalo o tzv. samostatné spoločenstvo účastníkov konania (§ 91 ods. 1 O. s. p. účinného do 30. 6. 2016), ktorý je protikladom tzv. nerozlučného účastníctva (§ 91 ods. 2 O. s. p. účinného do 30. 6. 2016). Ak sa žalobca domáha náhrady škody vo vzťahu k dvom žalovaným a navrhuje ich zaviazat' spoločne a nerozdielne, tak sa vždy jedná o samostatné spoločenstvo účastníkov.

... V procesnej teórii sa jedná o tzv. subjektívnu kumuláciu návrhu, kedy každý z účastníkov na tej istej sporovej strane koná sám za seba a to v rovine hmotnoprávných

úkonov ako i v rovine procesnoprávných úkonov. Sporné nároky samostatných spoločníkov majú spoločné len to, že boli uplatnené v jednom konaní.

... V prejednávanej veci mali žalovaný 1/ a 2/ postavenie samostatných účastníkov konania, a teda konali za seba. Aj napriek tomu, že sa jednalo o solidárne záväzky, tak žalobca mohol uplatniť tieto nároky v dvoch samostatných konaniach (resp. uplatniť len jeden nárok v jednom konaní).

Je ďalej nesporné, že pokiaľ všeobecné sudy v prejednávanej veci... rozhodovali o žalobe smerujúcej voči dvom žalovaným (ktorí mali postavenie samostatných spoločníkov), tak z hľadiska slovného vyjadrenia rozhodovali síce jedným výrokom, avšak logicky sa jedná o dva samostatné výroky (napr. ak odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zamietol žalobu, tak v tomto výroku sú obsiahnuté dva samostatné výroky, t. j. zamietnutie návrhu vo vzťahu k žalovanému 1/ ako i vo vzťahu k žalovanému 2/; ak ďalej dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, tak v podstate zrušil dva výroky odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu).

Je tiež nesporné, že v prejednávanej veci ústavnú sťažnosť podal len žalovaný 1/ a nie žalovaný 2/, a preto pokiaľ Ústavný súd SR rozhodol Nálezom, spis. zn. IV. ÚS 479/2013-101 zo dňa 25. 11. 2014, tak takéto rozhodnutie má dosah len na procesný vzťah medzi pôvodným žalobcom (t. j. spoločnosťou HYDREE FINANCIAL SLOVAKIA, s. r. o.) ako žalobcom a žalovaným 1/, a nie na procesný vzťah medzi sťažovateľom (ako súčasným žalobcom) a žalovaným 2/. Uvedené možno spoľahlivo dovodiť z jednak z výroku 1/ uvedeného nálezu, kedy Ústavný súd SR deklaroval len porušenie označených práv žalovaného 1/, a nie i žalovaného 2/. Rovnako súd priznal náhradu trov konania len žalovanému 1/, a nie i žalovanému 2/. Aj z odôvodnenia Nálezu Ústavného súdu SR, spis. zn. IV. ÚS 479/2013-101 zo dňa 25. 11. 2014 vyplýva, že Ústavný súd SR sa zaoberal len procesným vzťahom medzi pôvodným žalobcom (t. j. spoločnosťou HYDREE FINANCIAL SLOVAKIA, s. r. o.) a žalovaným 1/, a nie i žalovaným 2/. Uvedené platí o to viac, že ani sťažovateľ, ani žalovaný 2/ neboli účastníkmi konania v konaní pred Ústavným súdom.

Výrok 2/ Nálezu Ústavného súdu SR spis. zn. IV. ÚS 479/2013-101 zo dňa 25. 11. 2014 o zrušení rozsudku dovolacieho súdu je preto potrebné vykladať tak, že sa týkal len procesného vzťahu medzi pôvodným žalobcom (t. j. spoločnosťou HYDREE FINANCIAL SLOVAKIA, s. r. o.) a žalovaným 1/, a nie i žalovaným 2/. Uvedené nebolo potrebné

osobitne vysloviť vo výroku, keďže sťažovateľom v konaní pred Ústavným súdom SR bol len žalovaný 1/, a nie i žalovaný 2/. Žalovaný 2/ (ako účastník konania, ktorý koná sám za seba) nemôže ťažiť z tohto nálezu, lebo ústavnú sťažnosť nepodal.

Po právoplatnosti Nálezu Ústavného súdu SR, spis. zn. IV. ÚS 479/2013-101 zo dňa 25. 11. 2014 nastal teda procesný stav, v zmysle ktorého:

(i) pokiaľ sa jedná o časť žaloby smerujúcej proti žalovanému 1/, tak mal opätovne konať dovolací súd o dovolaní žalobcu (žalobcom v takomto konaní zostáva pôvodný žalobca (t.j. spoločnosť HYDREE FINANCIÁL SLOVAKIA, s. r. o.), a to vzhľadom na zrušujúce uznesenie o zámene - v tejto časti dovolací súd rozhodol rozsudkom zo dňa 30. 11. 2016,

(ii) pokiaľ sa jedná o časť žaloby smerujúcej proti žalovanému 2/, tak mal konať súd odvolací (keďže nález sa netýkal tohto procesného vzťahu a účastníkom v tomto konaní je práve sťažovateľ, keďže na neho sa tiež nevzťahovalo zrušujúce uznesenie o zámene); a tento odvolací súd má v súčasnosti rozhodnúť o odvolaní žalovaného 2/ proti prvostupňovému rozsudku. Odvolací súd však v súčasnosti nekoná, hoci má povinnosť konať.

... Máme preto za to, že všeobecný súd (konajúc ako odvolací súd) je povinný vo veci konať a rozhodnúť, a ak vo veci nebude konať, inak dochádza k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd.»

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa ENERCON CORP. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nekonaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod spis. zn. 5 Obo/1/2017, porušené bolo.

2. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky prikazuje, aby vo veci vedenej pod spis. zn. 5 Obo/1/2017 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi ENERCON CORP. do 15 dní od doručenia tohto nálezu trovy konania na účet jeho právneho zástupcu Advokátska kancelária Mandzák a spol., s. r. o.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka v sťažnosti podanej ústavnému súdu namieta, že postupom najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistujú zásadné odlišnosti, čo umožňuje ich namietané porušenie preskúmať spoločne (m. m. II. ÚS 55/98).

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je podaná niekým zjavne neoprávneným. O sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov (m. m. III. ÚS 319/2012, III. ÚS 131/2012, I. ÚS 243/2011, II. ÚS 245/2011). O nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom, príp. rozhodnutím orgánu štátu a osobou sťažovateľa ide zvlášť vtedy, ak sťažovateľ nie je účastníkom (resp. stranou) napadnutého konania, alebo aspoň jeho relevantnej (namietanej) časti.

Z ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba len v záujme ochrany svojich základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Sťažovateľ musí teda namietat' porušenie svojich základných práv alebo slobôd, pričom ak ide o vec, ktorá je spojená s konaním pred všeobecným súdom, to prichádza do úvahy v zásade len vtedy, ak sťažovateľ je účastníkom (stranou) súdneho konania, v ktorom malo dôjsť k namietanému porušeniu jeho základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 3/05).

Vychádzajúc z uvedených právnych východísk v kontexte namietaného porušenia v sťažnosti označených práv sťažovateľky, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že účastníčkou (stranou) napadnutého konania vedeného najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Obo 1/2017 bola na strane žalobkyne obchodná spoločnosť HYDREE FINANCIAL SLOVAKIA, s. r. o., nie však sťažovateľka. Najvyšší súd totiž síce v predchádzajúcom priebehu konania v predmetnej veci uznesením sp. zn. 5 Obo 3/2012 z 24. februára 2012 (po vrátení veci na základe uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 26/2009 z 24. novembra 2011, pozn.) pripustil, aby z konania vystúpila pôvodná žalobkyňa a na jej miesto vstúpila do konania sťažovateľka, avšak (aj) označené rozhodnutie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu bolo nálezom ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 479/2013 z 25. novembra 2014 (ako celok) zrušené. Po vrátení veci na základe uvedeného nálezu ústavného súdu (ktorým bolo zrušené aj uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 26/2009 z 24. novembra 2011) najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 ObdoV 5/2015 z 30. novembra 2016 dovolanie žalobkyne (obchodnej spoločnosti HYDREE FINANCIAL SLOVAKIA, s. r. o.) proti rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 6 Obo 169/2007 zo 6. novembra 2008 zamietol a (výlučne) v časti výroku o trovách konania označený rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie. Predmetom napadnutého konania vedeného pod sp. zn. 5 Obo 1/2017 tak po (čiastočnom) vrátení veci dovolacím súdom bolo výlučne rozhodovanie o trovách konania, pričom najvyšší súd v ňom ďalej konal ako so žalobkyňou výlučne so spoločnosťou HYDREE FINANCIAL SLOVAKIA, s. r. o.

Skutočnosť, že najvyšší súd v napadnutom konaní konal ako so žalobkyňou výlučne so spoločnosťou HYDREE FINANCIAL SLOVAKIA, s. r. o., vyplýva aj z uznesenia najvyššieho súdu z 27. februára 2017, ktorým v napadnutom konaní rozhodol, že žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade majú voči žalobkyni (spoločnosti HYDREE FINANCIAL SLOVAKIA, s. r. o.) nárok na náhradu trov „*prvoinštančného a odvolacieho konania*“. Proti označenému uzneseniu najvyššieho súdu z 27. februára 2017 podala žalobkyňa dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 ObdoV 10/2017 z 26. októbra 2017 odmietol a žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade priznal voči žalobkyni nárok

na náhradu trov dovolacieho konania. Krajský súd ako súd prvej inštancie následne uznesením č. k. 7 Cbi 238/2006-704 z 10. januára 2018 v spojení s uznesením č. k. 7 Cbi 238/2006-713 z 12. marca 2018 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanej v 1. rade trovy konania v celkovej sume 355 527,32 € a žalovanému v 2. rade trovy konania v celkovej sume 109 776,13 €.

Nad rámec už uvedeného, reagujúc na podstatu výhrad sťažovateľky, ktorá sa v konečnom dôsledku domáha toho, aby s ňou najvyšší súd ako odvolací súd v napadnutom konaní konal ako so žalobkyňou, a to aj v merite veci v časti žaloby smerujúcej voči žalovanému v 2. rade, ústavný súd uvádza, že sťažovateľka vo svojej sťažnosti podanej ústavnému súdu nenamieta, že by namietaným postupom najvyššieho súdu došlo k porušeniu jej práva na prístup k súdu, ktoré je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ale namieta výlučne porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru). Ústavný súd sa preto (v tomto konaní) nemohol autoritatívne vyjadriť k správnosti postupu najvyššieho súdu, ktorý sťažovateľku nepovažoval za účastníčku (stranu) napadnutého konania, a zároveň v ňom rozhodoval výlučne o trovách (dovtedajšieho priebehu) konania (a nie aj odvolaní žalovaného v 2. rade proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v merite veci tak, ako sa toho domáha sťažovateľka). Ústavný súd však v tejto súvislosti poukazuje na svoje uznesenie sp. zn. III. ÚS 315/2017 z 3. mája 2017, v ktorom (rozhodujúc o spoločnej sťažnosti spoločnosti HYDREE FINANCIÁL SLOVAKIA, s. r. o., a sťažovateľky, v ktorej namietali porušenie svojich práv rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoV 5/2015 z 30. novembra 2016, t. j. rozhodnutím procesne bezprostredne predchádzajúcim napadnutému konaniu najvyššieho súdu, pozn.) už k tejto otázke (okrem iného) uviedol:

„Pretože výrokom nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 479/2013-101 z 25. novembra 2014 došlo k zrušeniu uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 26/2009 z 24. novembra 2011, ako aj uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 3/2012 z 24. februára 2012, vec bola vrátená do štádia dovolacieho konania vo vzťahu k obom žalovaným. Úvahy a argumenty sťažovateľov smerujúce k inému záveru neobstoja pre rozpor s výrokom nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 479/2013-101 z 25. novembra 2014. Pokiaľ najvyšší súd v tejto situácii

neprípustil v štádiu dovolacieho konania do konania namiesto sťažovateľa 1 (t. j. spoločnosti HYDREE FINANCIÁL SLOVAKIA, s. r. o., pozn.) sťažovateľa 2 (t. j. sťažovateľku, pozn.), postupoval v súlade s právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto náleze, podľa ktorého je neprípustné, aby v právoplatne skončenej veci bolo rozhodované o zmene na strane žalobcu. Sťažovateľ 2 (t. j. sťažovateľka, pozn.) sa nestal účastníkom konania a po vydaní nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 479/2013-101 z 25. novembra 2014 sa ním stať už ani nemohol, ibaže by došlo k zrušeniu rozhodnutia odvolacieho súdu a vráteniu veci dovolacím súdom do štádia odvolacieho konania (k čomu nedošlo, keďže vec bola odvolaciemu súdu vrátená dovolacím súdom len v časti rozhodovania o trovách konania, pozn.). V takom prípade by odvolací súd následne rozhodoval i o návrhu na pripustenie zámeny účastníkov na strane žalobcu. Preto neprípustením sťažovateľa 2 do postavenia žalobcu v dovolacom konaní nemohlo dôjsť ani k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu. Z rozhodnutia odvolacieho i dovolacieho súdu je naopak zrejmé, že pohľadávka, ktorú mal sťažovateľ 2 nadobudnúť postúpením od sťažovateľa 1, nikdy nevznikla, a preto nemohla byť ani predmetom postúpenia.“

Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť v posudzovanej veci podala sťažovateľka, ktorá nie je aktívne legitimovaná na jej podanie (keďže nebola stranou napadnutého konania), a teda že ide o sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou.

V súvislostiach posudzovanej veci ústavný súd navyše poukazuje aj na svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06), podľa ktorej sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi (v tomto prípade najvyšším súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom príslušného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľky pritom vyplýva, že najvyšší súd v napadnutom konaní rozhodol o predmete konania (o trovách konania) uznesením sp. zn.

5 Obo 1/2017 z 27. februára 2017, čo znamená, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (12. mája 2017) už bolo napadnuté konanie skončené, a preto najvyšší súd v ňom už zjavne nemohol porušovať základné právo jeho účastníkov (resp. strán) na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (resp. ich právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nielen ako podanú zjavne neoprávnenou osobou, ale tiež z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2018